

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale) (nr. 156 din 28.05.2024)

Lectură finală

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, inițiativă legislativă a unui grup de deputați și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost elaborat în vederea perfecționării cadrului normativ privind funcționarea Autorității Naționale de Integritate, prevenirea situațiilor de conflicte de interese, incompatibilități, restricții și limitări ale subiecților declarării, precum și declararea corectă/corespunzătoare a averii și a intereselor personale a de către subiecții vizați cu astfel de obligații.

De asemenea, proiectul de lege propune fortificarea rolului inspectorului de integritate în procesul de efectuare a controlului averii și a intereselor personale, prin acordarea unor pârghii suplimentare, precum și asigurarea unei cooperări eficiente cu organele de ocrotire a normelor de drept în procesul efectuării controlului averii și a intereselor personale.

Proiectul a fost aprobat în lectura întâi la 17 iunie 2024 și adoptat în lectura a doua la 27.02.2025.

În procedura de post adoptare s-a constatat că proiectul necesită modificări de ordin redacțional și ajustări la terminologia cadrului normativ în vigoare.

Comisia a luat act de Nota informativă a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului privind unele aspecte ce țin de semnarea Legii nr. 34/2025 privind modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale) (proiectul de lege nr. 156/2024) DGJ-02 nr. 83 din 04.03.2025.

Proiectul redactat se anexează.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți (7 voturi – „pentru”), propune proiectul de lege nr. 156 din 28.05.2024 spre adoptare în lectură finală în cadrul ședinței plene a Parlamentului.

Veronica ROȘCA,
Președintele Comisiei

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 45 alineatul (6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840), cu modificările ulterioare, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) informația privind lipsa interdicției – de la Autoritatea Națională de Integritate;”.

Art. II. – Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245–246, art. 511), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 7:

alineatul (1):

literele c) și e¹) vor avea următorul cuprins:

„c) efectuează controlul averii deținute de subiecții declarării, constată dacă există o diferență substanțială între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul deținerii mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică și adresează instanței de judecată cereri în vederea constatării averii nejustificate și dispunerii confiscării acesteia;”

„e¹) informează, în termen de 15 zile, organizația publică în care activează subiectul declarării sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție/validarea mandatului a subiectului declarării cu privire la încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia în baza unui act de constatare definitiv;”

alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) implementează politicile de integritate și anticorupție, înaintează propuneri privind elaborarea actelor normative și a documentelor de politici în domeniul de competență.”

la alineatul (2):

litera c) se abrogă;

litera i) va avea următorul cuprins:

„i) ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității Naționale de Integritate.”

la alineatul (3), litera i) va avea următorul cuprins:

„i) prezintă, în termen de 5 zile lucrătoare, informația privind lipsa interdicției de a ocupa o funcție, ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității.”

2. La articolul 8, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Structura și efectivul-limită ale Autorității se aprobă printr-o hotărâre a Parlamentului, la propunerea Președintelui Autorității.”

3. La articolul 9, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritatea este condusă de un președinte, asistat de un vicepreședinte. Președintele este numit în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului de Integritate. Vicepreședintele este numit în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea președintelui Autorității.”

4. La articolul 11:

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Concursul pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității constă din proba „interviu public”, fiind acordat un punctaj.”

alineatele (8) și (9) se abrogă.

5. La articolul 12:

la alineatul (4), după primul enunț se introduce următorul enunț: „În cazul membrilor Consiliului prevăzuți la alin. (1) lit. f), revocarea persoanei se face de către Ministerul Justiției, din oficiu sau ca urmare a sesizării acestuia din exterior asupra faptului survenirii circumstanțelor prevăzute la alin. (5).”

la alineatul (5) litera f), textul „restricția prevăzută la alin. (6)” se substituie cu textul „prevederile alin. (6)”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Membrii Consiliului au obligația să respecte următoarele norme de conduită:

a) în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea publică a convingerilor lor politice privind activitatea Consiliului sau a Autorității și să nu favorizeze vreun partid politic;

b) să nu participe la examinarea unor subiecte dacă există circumstanțe legale care exclud participarea lor la examinarea subiectelor în cauză. În cazul în care există astfel de circumstanțe, membrul Consiliului este obligat să facă o declarație privind conflictul de interese, în condițiile legii;

c) să nu accepte, direct sau indirect, niciun fel de cadouri sau alte avantaje patrimoniale sau nepatrimoniale ce ar putea influența sau ar putea fi percepute ca influențând exercitarea atribuțiilor lor ori performanța îndeplinirii îndatoririlor lor asumate în cadrul Consiliului, cu excepția cadourilor simbolice, permise de legislație persoanelor ce dețin funcții publice;

d) să nu realizeze imixțiuni în activitatea Consiliului și a membrilor Consiliului. Este interzis Consiliului și membrilor acestuia să intervină în activitatea inspectorilor de integritate și a conducerii Autorității privind activitatea curentă de examinare a cazurilor individuale de exercitare a controlului averii și al intereselor personale, de exercitare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, de constatare și sancționare a încălcărilor privind regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

e) să aibă un comportament profesionist și să asigure, în limita prevederilor legale, transparența administrativă;

f) să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile ce le revin, cu respectarea eticii profesionale;

g) să apere loial prestigiul organului al cărui membri sunt și să se abțină de la orice act și fapt ce poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acestuia, de asemenea să nu admită manifestări ce ar aduce atingere onoarei sau probității profesionale ori statutului de membru al Consiliului în exercitarea atribuțiilor lor de serviciu sau în afara acestora.”

la alineatul (7):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) aprobă programul de dezvoltare strategică și planul de activitate al Autorității;”

litera d¹) se abrogă;

la literele f) și g), cuvintele „și vicepreședintelui” se exclud;

litera g¹) se abrogă;

litera l) va avea următorul cuprins:

„l) examinează și soluționează conflictele de interese ale președintelui Autorității;”.

6. Articolul 13:

la alineatul (1), cuvintele „unei propuneri din partea Consiliului” se substituie cu cuvintele „propunerii de numire”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de Consiliu și numai în cazul în care există circumstanțe care confirmă incompatibilitatea candidatului cu funcția respectivă sau există încălcări ale procedurilor legale de selectare a candidatului.”

la alineatul (3), după cuvântul „Consiliul” se introduce textul „sau președintele Autorității, după caz;”;

la alineatul (4), cuvintele „sau de vicepreședinte” se exclud;

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de președintele Autorității și numai în cazul în care există circumstanțe care confirmă incompatibilitatea candidatului cu funcția respectivă.”

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul în care se propune aceeași candidatură în mod repetat, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea candidatului în funcția de președinte sau de vicepreședinte al Autorității, în termen de 5 zile de la data recepționării propunerii repetate.”

7. La articolul 14:

alineatul (1):

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) aprobă structura organizatorică și regulamentul intern al Autorității;”

la litera f), cuvântul „strategia” se substituie cu cuvintele „programul de dezvoltare strategică”;

alineatul se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) aprobă formularul declarației de avere și interese personale;”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cadrul verificării prealabile a sesizărilor și al procedurilor de control, președintele Autorității are următoarele atribuții:

- a) dispune, în cauzele complicate sau complexe, printr-o decizie motivată, exercitarea controlului de către un grup de inspectori de integritate;
- b) soluționează abținerile și recuzările inspectorilor de integritate;
- c) verifică dosarele de control, documentele, materialele și alte informații cu privire la activitățile desfășurate;
- d) dă indicații scrise motivate pentru inspectorii de integritate;
- e) revocă, printr-o decizie motivată, procesele-verbale de refuz în inițierea controlului și actele de constatare ale inspectorilor de integritate;
- f) dispune reluarea controlului în cazul în care revocă actul de constatare.”

la alineatul (3¹), primul enunț va avea următorul cuprins: „Vicepreședintele Autorității exercită și alte atribuții prevăzute la alin. (1) și (1¹), stabilite de președintele Autorității.”

alineatul (4) se abrogă.

8. La articolul 15 alineatul (2), litera a¹) va avea următorul cuprins:

„a¹) Consiliul constată îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor prevăzute

la art. 14;”.

9. Articolul 17:

la alineatul (1), după cuvintele „prin concurs” se introduc cuvintele „sau prin transfer”;

articolul se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) Inspectorul de integritate se subordonează, din punct de vedere administrativ, inspectorului de integritate șef și președintelui Autorității, dar este independent în luarea deciziilor pe caz.

(5) Inspectorul de integritate șef și președintele Autorității organizează, controlează, monitorizează și evaluează exercitarea conformă a atribuțiilor de serviciu de către inspectorii de integritate.”

10. La articolul 18:

alineatul (1) se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) deține o experiență de muncă de doi ani în domeniul studiilor superioare solicitate la lit. d);”

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Ocuparea funcției vacante sau temporar vacante de inspector de integritate se poate face și prin transfer, efectuat în interesul serviciului între autorități publice distincte, și ca urmare a modificării raporturilor de serviciu în cadrul Autorității, cu respectarea condițiilor de bază și a cerințelor specifice prevăzute în fișa postului aferentă funcției publice vacante sau temporar vacante.”

11. Articolul 19:

la litera a), cuvântul „exercitării” se substituie cu cuvântul „deținerii”;

articolul se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) participă la grupuri de lucru în cauzele cu un grad sporit de complexitate;”

la litera d), cuvântul „exercitării” se substituie cu cuvântul „deținerii”;

litera f) se abrogă.

12. Articolul 20:

alineatul (1) se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:

„f) să întreprindă alte măsuri neinterzise de lege pentru a acumula informații relevante pentru verificare sau control;

g) să refuze, în scris și motivat, executarea indicațiilor președintelui și ale vicepreședintelui Autorității pe care le consideră ilegale.”

alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) să întreprindă alte măsuri necesare pentru verificarea deplină a tuturor aspectelor esențiale pentru verificare sau control.”

13. La articolul 23, alineatul (7) se completează cu literele b¹)–b³) cu următorul cuprins:

„b¹) mustrare aspră;

b²) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcție în decurs de doi ani;

b³) retrogradarea din funcție și/sau din gradul de calificare.”

14. La articolul 24:

denumirea articolului și alineatul (1) vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 24.** Temeiurile încetării raporturilor de serviciu pentru funcția de inspector de integritate

(1) Raporturile de serviciu pentru funcția de inspector de integritate încetează ca urmare a eliberării din funcție, a demisiei din funcție sau în caz de deces.”

alineatul (2) se completează cu literele b¹) și g¹) cu următorul cuprins:

„b¹) în cazul evaluării performanțelor profesionale cu calificativul „nesatisfăcător”, inclusiv în perioada de probă;”

„g¹) în cazul în care rămâne definitiv actul de constatare ce prevede încetarea raporturilor de serviciu pentru funcția publică;”

15. Articolele 26 și 27 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 26.** Controlul averii și al intereselor personale

Inspectorii de integritate verifică depunerea la timp a declarațiilor de avere și interese personale și, în cazurile prevăzute de prezenta lege, inițiază controlul averii și al intereselor personale, de asemenea verifică în prealabil sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și sesizările din oficiu, și efectuează controlul averii și al intereselor personale ale persoanelor vizate de aceste sesizări.

Articolul 27. Efectele nedepunerii declarației de avere și interese personale

(1) În cazul în care un subiect al declarării nu depune declarația de avere și interese personale, inspectorul de integritate îi transmite acestuia un demers pentru depunerea respectivei declarații în termen de 30 de zile.

(2) Nedepunerea declarației de avere și interese personale în termen de 30 de zile de la recepționarea demersului inspectorului de integritate constituie temei de încetare a mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului declarării. Inspectorul de integritate notifică imediat în acest sens conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție/validarea mandatului a subiectului declarării și președintele Autorității. Conducătorul organizației publice sau al autorității responsabile de numirea în funcție/validarea mandatului a subiectului declarării este obligat să emită decizia privind încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului declarării și să informeze Autoritatea în termen de 15 zile de la data recepționării notificării inspectorului de integritate.

(3) Verificarea caracterului complet și a acurateții completării declarației de avere și interese personale se efectuează prin intermediul mijloacelor automate ale sistemului electronic de depunere a declarațiilor, în conformitate cu procedura aprobată de președintele Autorității.”

16. La articolul 28, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Controlul din oficiu se inițiază printr-o sesizare depusă de președintele ori vicepreședintele Autorității sau de inspectorul de integritate, în baza informațiilor publice sau a informațiilor ce le-au devenit cunoscute în urma exercitării atribuțiilor, sau în baza sesizărilor și a criteriilor de risc de identificare a declarațiilor integrate în SIA „e-Integritate”. Sesizarea privind inițierea controlului din oficiu este distribuită conform art. 30, care se aplică în mod corespunzător, și este verificată în prealabil conform art. 31.”

17. Articolul 30:

la alineatul (1), cuvintele „în ziua înregistrării” se substituie cu cuvintele „în cel mult două zile lucrătoare de la data înregistrării”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Redistribuirea sesizărilor și a dosarelor de control se face în următoarele cazuri:

- a) imposibilitatea inspectorului de integritate de a-și exercita atribuțiile timp de cel puțin 30 de zile, în cazul verificării prealabile;
- b) admiterea abținerii și a recuzării inspectorului de integritate;
- c) suspendarea din funcție a inspectorului de integritate;
- d) conflictul de interese al inspectorului de integritate, declarat în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;
- e) revocarea procesului-verbal de refuz în inițierea controlului sau a actului de constatare;
- f) demisia sau eliberarea din funcție a inspectorului de integritate.”

18. Articolul 32:

la litera e), textul „procesul-verbal menționat la art. 27 alin. (8) și” se exclude;

articolul se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) să acorde acces inspectorului de integritate și evaluatorului contractat de Autoritate la bunurile supuse evaluării.”

19. La articolul 33:

alineatele (3)–(5) și (11) vor avea următorul cuprins:

„(3) În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică aspectele menționate la art. 7 alin. (1) lit. c) pe durata în care persoana supusă controlului a deținut calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale, inclusiv pe perioada suspendării acesteia. Controlul poate fi inițiat oricând în perioada de deținere a calității de subiect al declarării averii și intereselor personale, precum și în decurs de 3 ani de la încetarea acestei calități.

(4) Controlul se extinde și asupra averii membrilor de familie și a concubinului/concubinei persoanei supuse controlului. Dacă există bănuiele rezonabile că bunurile persoanei supuse controlului au fost înregistrate pe numele altor persoane, controlul se extinde și asupra acestor bunuri și persoane.

(5) Dacă subiectul declarației a obținut împrumuturi, venituri și bunuri din donații sau deține bunuri în comodat, controlul se extinde și asupra creditorului, donatorului și a comodantului.”

„(11) Dacă nu poate clarifica neconcordanțele esențiale dintre valoarea declarată și valoarea reală a bunurilor declarate de subiectul declarației, precum și valoarea bunurilor nedeclarate de acesta, inspectorul de integritate dispune evaluarea acestor bunuri conform Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare.”

alineatul (14) se completează cu următorul enunț: „Termenul efectuării controlului se suspendă conform prevederilor Codului administrativ.”

20. Articolul 34:

la alineatul (1), cuvântul „exercitării” se substituie cu cuvântul „deținerii”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită de subiectul declarației, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia și îi aplică interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.”

la alineatul (6), cuvintele „poate solicita” se substituie cu cuvântul „solicită”.

21. Articolul 35 se completează cu alineatele (2¹) și (6) cu următorul cuprins:

„(2¹) Pe pagina web oficială a Autorității se păstrează toate actele de constatare emise de inspectorii de integritate.”

„(6) În termen de 30 de zile de la emiterea actului de constatare, președintele Autorității poate, printr-o decizie motivată, revoca din oficiu actul respectiv care a fost emis cu încălcarea legii. În acest caz, dosarul de control se redistribuie aleatoriu în vederea continuării controlului de către un alt inspector de integritate. Decizia de revocare se publică în termen de 5 zile lucrătoare pe pagina web oficială a Autorității.”

22. La articolul 36 alineatul (1), textul „sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta” se substituie cu cuvintele „sau de către alte persoane ale căror drepturi au fost afectate nemijlocit prin actul de constatare”.

23. La articolul 37, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Controlul poate fi inițiat în termen de 3 ani de la data admitterii conflictului de interese, a încălcării restricției sau a limitării. În cazul stării de incompatibilitate, controlul poate fi inițiat pe toată perioada stării de incompatibilitate, precum și în termen de 3 ani de la data încetării incompatibilității.”

24. Articolul 39:

la alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) emite un act de constatare în care dispune, după caz, încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului declarării și îi aplică acestuia interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea informează conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție /validarea mandatului a subiectului declarării cu privire la încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.”

25. Anexa la lege se abrogă.

Art. III. – Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245–246, art. 513), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2:

definițiile noțiunilor „beneficiar efectiv” și „diferență substanțială” vor avea următorul cuprins:

„*beneficiar efectiv* – persoană care se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 5² din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului sau care exercită un control asupra unui bun deținut în proprietate de o altă persoană, care se manifestă prin posibilitatea de a întreprinde acțiuni (direct sau prin intermediul altei persoane) identice în fond cu dreptul de a dispune de bunul respectiv, fără a obține o aprobare prealabilă din partea proprietarului, precum și de a primi veniturile sau alte produse ale bunului respectiv, în locul proprietarului. Persoana este considerată beneficiar efectiv al bunului și în cazul în care acesta a fost dobândit de o altă persoană la indicația sa ori pe cheltuiala sa;”

„*diferență substanțială* – diferența cumulativă, ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie, între modificările intervenite în averea, inclusiv cea înregistrată pe numele altor persoane, în cheltuielile și în veniturile realizate de subiectul declarării, de membrii săi de familie și de concubinul/concubina sa în perioada în care persoana supusă controlului a deținut calitatea de subiect al declarării;”.

2. Articolul 3 alineatul (1):

la litera c), cuvintele „din rândul profesorilor” se exclud;

alineatul se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) membrii Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar;”.

3. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 4.** Obiectul declarării

(1) Subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară:

a) orice venit obținut de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, inclusiv despăgubirile de asigurare;

b) orice mijloc de transport și orice bun imobil, inclusiv construcțiile nefinalizate, din țară și de peste hotare, deținute în proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință;

c) orice numerar în monedă națională sau în valută străină deținut de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui, care depășește echivalentul a 10 salarii medii lunare pe economie;

d) orice activ financiar deținut de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui, inclusiv în conturile bancare, în unitățile de fond în fondurile de investiții sau de asigurări, în formele echivalente de economisire și investire, în plasamente, în obligațiuni, în cecuri, în cambii, în certificatele de împrumut și alte documente ce încorporează drepturi patrimoniale personale, în alte active financiare, dacă valoarea unitară a fiecăruia depășește două salarii medii lunare pe economie;

e) orice bun deținut de subiectul declarării personal, de membrii familiei lui sau de concubinul/concubina lui sub forma de metale și/sau de pietre prețioase, de

obiecte de artă și de cult, de colecții de artă, de numismatică, de filatelie, de arme sau alte bunuri a căror valoare unitară depășește 10 salarii medii lunare pe economie;

f) orice drept patrimonial deținut de subiectul declarării personal, de membrii familiei lui sau de concubinul/concubina lui, care decurge din drepturi de autor, din brevete sau din drepturi de proprietate intelectuală;

g) categoriile menționate la lit. a)–f) și n), al căror beneficiar efectiv este subiectul declarării, membrii familiei lui sau concubinul/concubina lui;

h) orice împrumut oferit de subiectul declarării și de membrii familiei lui, inclusiv de concubinul/concubina lui, altor persoane, a cărei valoare unitară depășește 10 salarii medii lunare pe economie;

i) orice servicii de același tip, cu excepția celor comunale, și orice lucrări de același tip procurate de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui, sau de către alte persoane pentru acestea, a căror valoare cumulativă pe parcursul unui an depășește 10 salarii medii lunare pe economie;

j) orice activ virtual, în sensul Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, a cărei valoare totală, la data declarării, depășește 10 salarii medii lunare pe economie;

k) orice datorie a subiectului declarării, a membrilor familiei lui sau a concubinului/concubinei lui, inclusiv cele sub formă de credit, gaj, ipotecă, garanție, dacă valoarea ei inițială depășește 10 salarii medii lunare pe economie și suma restituită pe parcursul anului fiscal precedent;

l) orice cotă-parte/acțiune din capitalul social al unui agent economic, deținută de subiectul declarării personal, de membrii familiei lui sau de concubinul/concubina lui;

m) calitatea de asociat sau de membru al unei organizații necomerciale, al unei societăți comerciale sau al unei organizații internaționale, inclusiv al organelor de conducere, de administrare, de revizie sau de control ale acestora, deținută de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui;

n) orice contracte, inclusiv de asistență juridică, de consultanță, civile, încheiate de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui, inclusiv contractele încheiate de persoanele juridice în care aceștia sunt beneficiari efectivi, aflate în perioada declarării, finanțate din bugetul de stat, dintr-un buget local și din fonduri externe ori încheiate cu societățile comerciale cu capital de stat.

(2) În declarație se declară valoarea reală a bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate și care au fost dobândite după anul 2018 inclusiv, adică prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora, care depășesc 2 salarii medii lunare pe economie, precum și valoarea de piață a acestor bunuri la ziua dobândirii.

(3) Pentru bunurile imobile deținute în proprietate și dobândite până în anul 2018 inclusiv, se declară valoarea cadastrală a bunului sau valoarea bunului conform

documentului care certifică proveniența acestuia, în cazul în care bunul nu a fost evaluat de organele cadastrale. Pentru bunurile mobile dobândite în proprietate până în anul 2017 inclusiv, se declară valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia.”

4. La articolul 5:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Subiecții declarării sunt obligați, în condițiile prezentei legi, să își declare averea și interesele personale în conformitate cu modelul declarației aprobat de Autoritatea Națională de Integritate.”

la alineatul (5), textul „sistemul informațional e-Integritate” se substituie cu textul „SIA „e-Integritate””.

5. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 6.** Termenul de depunere a declarației

(1) Declarația se depune anual, până în data de 31 martie, indicându-se veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie și concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, precum și activele financiare, bunurile deținute, interesele personale și datoriile avute la data depunerii declarației.

(2) În cazul angajării, validării mandatului ori numirii în funcție a subiectului declarării, declarația se depune în termen de 30 de zile de la data angajării, validării mandatului ori numirii în funcție, indicându-se veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie și concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, precum și activele financiare, bunurile deținute, interesele personale și datoriile avute la data angajării, validării mandatului ori numirii în funcție.

(3) După încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu, subiectul declarării este obligat să depună declarația în termen de 30 de zile de la data încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu. În declarație se vor indica veniturile obținute și cheltuielile realizate de subiectul declarării împreună cu membrii de familie și concubinul/concubina lui în anul fiscal curent, precum și activele financiare, bunurile deținute și interesele personale și datoriile avute la data încetării mandatului sau a raporturilor de serviciu.

(4) În cazul detașării, al realegerii, al schimbării funcției, inclusiv prin numire sau prin alegerea într-o funcție de demnitate publică, declarația prevăzută la alin. (2) și (3) nu se depune.

(5) Subiectul declarării care, în conformitate cu legislația în vigoare, are raporturile de muncă sau de serviciu suspendate depune declarația în termen de 30 de zile după reîncadrarea în funcție, indicând veniturile obținute și cheltuielile realizate împreună cu membrii de familie și concubinul/concubina lui pe parcursul întregii perioade nedeclarate, precum și activele financiare, bunurile deținute și interesele personale și datoriile avute la data reîncadrării în funcție.

(6) Prevederile alin. (5) nu se aplică în cazul în care reîncadrarea în funcție are loc în anul în care a început suspendarea raporturilor de muncă sau de serviciu.”

6. Articolul 7:

la alineatul (1), textul „, , în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1” se substituie cu textul „, , în conformitate cu modelul declarației aprobat de Autoritatea Națională de Integritate”;

la alineatul (7), textul „, , conform modelului prevăzut în anexa nr. 1” se substituie cu textul „, , în conformitate cu modelul declarației aprobat de Autoritatea Națională de Integritate”.

7. Articolul 7¹ alineatul (2):

la litera a), textul „, , conform modelului prevăzut în anexa nr. 2” se substituie cu textul „, , în conformitate cu modelul aprobat de Autoritatea Națională de Integritate”;

la litera b), textul „, , conform modelului prevăzut în anexa nr. 3” se substituie cu textul „, , în conformitate cu modelul aprobat de Autoritatea Națională de Integritate”.

8. La articolul 9:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritatea Națională de Integritate publică declarațiile depuse pe pagina sa web oficială în termen de 30 de zile de la expirarea termenelor de depunere a declarațiilor, într-un format ce permite prelucrarea automatizată a datelor (open data), asigurând accesul permanent la acestea în decurs de 15 ani de la data depunerii, cu excepția datelor prevăzute la alin. (2) și (3).”

la alineatul (2), cuvintele „serviciilor procurate” se substituie cu cuvintele „serviciilor medicale procurate”.

9. Articolul 12:

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În cazul în care un membru al organului colegial se află în conflict de interese real, prevederile art. 12 alin. (4) și (5) și ale art. 14 nu se aplică. Subiectul declarării informează organul colegial despre natura conflictului de interese și nu participă la luarea deciziei.”

la alineatele (6) și (8), textul „conform anexei nr. 4” se substituie cu cuvintele „conform modelului aprobat de Autoritatea Națională de Integritate”.

10. La articolul 16, sintagma „acte legislative” se substituie cu sintagma „acte normative”.

11. La articolul 23:

alineatele (6)–(8) vor avea următorul cuprins:

„(6) Subiectul declarării în privința căruia a fost emis un act de constatare în condițiile art. 34 alin. (1) și (3) și art. 39 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate este decăzut din dreptul de a exercita orice funcție menționată la art. 3 alin. (1) din prezenta lege pe o perioadă de 3 ani.

(7) Interdicțiile prevăzute la alin. (6) încep să curgă din data la care actul de constatare rămâne definitiv.

(8) Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității Naționale de Integritate, care este publicat pe pagina web oficială a Autorității.”

la alineatul (9), textul „art. 27 alin. (7)” se substituie cu textul „art. 27 alin. (2)”.

12. La articolul 24 alineatul (5):

la litera a), textul „conform modelului prevăzut în anexa nr. 2” se substituie cu cuvintele „conform modelului aprobat de Autoritatea Națională de Integritate”;

la litera b), textul „conform modelului prevăzut în anexa nr. 3” se substituie cu cuvintele „conform modelului aprobat de Autoritatea Națională de Integritate”.

13. Anexele la lege nr. 1–4 se abrogă.

Art. IV. – Legea integrității nr. 82/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 229–243, art. 360), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 25 alineatul (4), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) controlul averii și al intereselor personale;”.

2. La articolul 31¹:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) La solicitarea conducătorilor entităților publice, în cazul procedurilor de angajare prin concurs, Autoritatea Națională de Integritate eliberează informația privind lipsa interdicției.

(2) Informația privind lipsa interdicției include informația despre interdicția de a ocupa o funcție prevăzută la art. 3 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității Naționale de Integritate.”

alineatele (3)–(5) se abrogă;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Termenul de valabilitate al informației privind lipsa interdicției este de 3 luni de la data eliberării acesteia.”

Art. V. – În Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, în Legea nr. 317/1994 cu privire la Curtea Constituțională, în Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, în Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, în Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, în Legea nr. 333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, în Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, în Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, în Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul

funcționarului public, în Legea nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în Legea concurenței nr. 183/2012, în Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman), în Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, în Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, în Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, în Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal și în Codul electoral nr. 325/2022, textul „art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016” sau, după caz, textul „art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016” se substituie cu textul „art. 27 alin. (2) din Legea nr. 132/2016”.

Art. VI. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. III, care va intra în vigoare la data de 1 aprilie 2025, și a art. II, în partea ce ține de art. 27 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, care va intra în vigoare la data de 1 aprilie 2026.

(2) Consiliul de Integritate și Autoritatea Națională de Integritate, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, vor aduce în concordanță actele lor normative cu prevederile acesteia.

(3) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, președintele sau vicepreședintele Autorității Naționale de Integritate va verifica dacă încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și interdicțiile aplicate până la data de 29 octombrie 2021, pentru conflicte de interese, persoanelor înscrise în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție ce derivă dintr-un act de constatare definitiv al Autorității Naționale de Integritate și persoanelor care nu au fost înscrise în registrul menționat sunt justificate conform art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Ca urmare a acestei verificări, președintele sau vicepreședintele Autorității va emite un act de constatare cu privire la menținerea sau anularea încetării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu sau a interdicției.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI